

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 27.6.2001
KOM(2001) 350 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG
OG REGIONSUDVALGET**

**Midtvejsevaluering af gennemførelsen af det flerårige EF-program til fremme af
informationssamfundet i Europa
(PROMISE)**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG
OG REGIONSUDVALGET**

**Midtvejsevaluering af gennemførelsen af det flerårige EF-program til fremme af
informationssamfundet i Europa
(PROMISE)**

1. BAGGRUND

Det flerårige program til fremme af informationssamfundet i Europa (Promise¹) blev vedtaget i marts 1998² som led i den europæiske politik for informationssamfundet, der indledtes på baggrund af rapporten *Europa og det globale informationssamfund - anbefalinger til Det Europæiske Råd på Korfu*³.

Hensigten med programmet var at fuldstændiggøre den europæiske politik for informationssamfundet og supplere politikken for telekommunikation og for informationssamfundsrelateret forskning samt de første politiske initiativer vedrørende Internet.

I overensstemmelse med artikel 8 i Rådets beslutning om Promise-programmet blev programmet underkastet en midtvejsevaluering, der blev gennemført af et panel af uafhængige eksperter. Disse eksperter var udvalgt fra en liste, der var opstillet på grundlag af et udbud. Panelet bestod af fem eksperter med et bredt syn på informationssamfundet og vid erfaring. Det var sammensat således, at der var bred geografisk dækning, og både brugernes og erhvervslivets synspunkter var repræsenteret.

Ekspertpanelets endelige rapport⁴ blev forelagt for Kommissionen i januar 2000.

Evalueringsrapporten har været forelagt for det udvalg af repræsentanter for medlemsstaterne, der er nedsat i overensstemmelse med artikel 5 i Rådets beslutning om Promise med henblik på at bistå Kommissionen i gennemførelsen af programmet. Udvalget har gennemgået rapporten og drøftet dens konklusioner og anbefalinger indgående. Kommissionens svar på evalueringspanelets vigtigste anbefalinger er i det store hele baseret på resultatet af drøftelserne med Promise-udvalget.

¹ Promise – PROMotion of the Information Society in Europe.

² Et flerårigt EF-program til fremme af informationssamfundet i Europa; Rådets beslutning 98/253/EF af 30. marts 1998 (EFT L 107, 7.4.1998, s. 10).

³ Rapport udarbejdet af ekspertgruppen om informationssamfundet under ledelse af Martin Bangemann; Bruxelles, 26. maj 1994.

⁴ http://europa.eu.int/information_society/programmes/evaluation/pdf/reportpromise_en.pdf.

2. MÅL OG VIGTIGSTE RESULTATER

Promise-programmet har tre hovedmålsætninger:

- at øge befolkningens bevidsthed om og forståelse for informationssamfundets potentielle virkning i hele Europa .
- at optimere de sociale og økonomiske fordele ved informationssamfundet i Europa.
- at fremme Europas rolle og synlighed inden for informationssamfundets globale dimension.

En detaljeret beskrivelse og vurdering af programmets vigtigste resultater findes i de eksterne eksperter evalueringsrapport (navnlig kapitel 3.4 - 3.7), men hovedpunkterne kan opsummeres som følger:

Bevidstgørelsesaktiviteterne har været koncentreret om informationstjenester (nyhedsbrev, helpdesk, websted), rundspørger og undersøgelser (især via Eurobarometer), målrettede tiltag over for opinionsledere i medierne (tv, pressen) og særlige målgrupper (SMV'er og lokale myndigheder/byer).

Målet, at optimere de sociale og økonomiske fordele, er hovedsagelig blevet grebet an via pilotprojekter vedrørende indførelse af ny teknologi i SMV'er, via undersøgelser og rundspørger om igangværende informationssamfundsaktiviteter i medlemsstaterne, via forberedende foranstaltninger til formidling af bedste praksis og via støtte til Forum for Informationssamfundet. Sidstnævnte har udsendt adskillige rapporter og erklæringer, der navnlig behandler sociale, kulturelle og økonomiske aspekter af informationssamfundet og indeholder vigtige anbefalinger om, hvordan de nye udfordringer bør tages op.

Målet, at fremme Europas rolle og synlighed inden for informationssamfundets globale dimension, er især blevet grebet an ved at stimulere og støtte diverse dialoger med henblik på at fremme netsamarbejde samt udveksling af synspunkter, viden og erfaringer og for at skabe øget politisk dynamik til fordel for informationssamfundet. De vigtigste resultater er den igangværende aktive dialog med de central- og østeuropæiske lande om målsætningerne for eEurope-initiativet samt lanceringen af EUMEDIS-initiativet som led i det overordnede MEDA-program.

3. EKSPERTPANELETS KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

3.1. Strategiske iagttagelser og hovedkonklusioner

I den samlede vurdering erklærer ekspertpanelet, at *der er klare eksempler på, at programmet har en virkning*, herunder især web-aktiviteterne, informations- og dataindsamlingen samt de målrettede initiativer for at fastlægge og sprede god praksis blandt SMV'er.

Panelet udpeger også visse *områder med særligt potentiale* og fremhæver her Forum for Informationssamfundet. Desuden erklærer panelet, at der er sket tydelige fremskridt mod en *mere strategisk fremgangsmåde* i gennemførelsen af programmet, idet der er blevet lagt *vægt på tiltag med multiplikator- og løftestangseffekt*.

Selve rådsbeslutningen om at iværksætte Promise-programmet omtales som *entusiastisk og altomfattende, en totalløsning...*, som panelet *kun kan bifalde*.

På den anden side bemærker panelet, *at Rådets beslutning simpelt hen favner for vidt og at de erklærede mål ikke kan nås med det givne budget. Dertil kommer, at Rådets beslutning ikke har forudset det hastige udviklingstempo i informationssamfundet.*

Panelet påpeger endvidere, *at Promise savner en klar sammenhæng med Kommissionens informationssamfundspolitiske målsætninger, og at arbejdsprogrammerne har været for diffuse og savner fokus.*

Panelets vigtigste anbefaling med hensyn til, hvordan der rådes bod på disse svagheder, er *at sikre en strategisk målretning ved at give Promise specifikke politiske retningslinjer, der afspejler de politiske prioriteter. Promise bør have kvantificerbare mål og bør koncentreres om kendte styrkeområder, navnlig ved at netsamarbejde og adgang til information fremmes.*

3.2. Specifikke anbefalinger

Der er en lang række specifikke anbefalinger fra ekspertpanelet, der vedrører forvaltnings- og gennemførelsesaspekterne samt de enkelte kategorier af aktiviteter under Promise (bevidstgørelse, optimering af de sociale og økonomiske fordele ved informationssamfundet og den globale dimension).

Kommissionen deler i vid udstrækning de udtrykte synspunkter og den grundlæggende analyse, der har ført til panelets detaljerede og meget værdifulde anbefalinger.

Imidlertid vedrører de fleste af de specifikke anbefalinger aktiviteter, der i mellemtiden er blevet indstillet. Andre har at gøre med organisatoriske aspekter, der ikke længere er relevante, efter at Generaldirektoratet for informationssamfundet blev omorganiseret pr. 1.12.2000.

På denne baggrund forekommer det ikke at have noget formål at drøfte panelets enkelte specifikke anbefalinger.

4. KOMMISSIONENS SVAR:

Fokus på støtte til gennemførelsen af eEurope – Rationaliseret forvaltning

Panelets anbefalinger har ført til dybtgående overvejelser over fremtiden for Promise-programmet. Under hensyntagen til udviklingen i EUs politik for informationssamfundet har Kommissionen vedtaget at omlægge Promise-aktiviteterne, så vægten lægges på at støtte eEurope-initiativet, samt besluttet at rationalisere forvaltningen af Promise.

eEurope-initiativet

I 1999 foreslog Kommissionen på Det Europæiske Råds møde i Helsingfors⁵ at fremskynde overgangen til informationssamfundet i Europa. Der blev lanceret et nyt politisk initiativ, *eEurope*, hvis overordnede mål var at sætte skub i udviklingen af "et informationsamfund for alle". På møderne i Lissabon⁶ og Feira⁷ bakkede Det Europæiske Råd initiativet op, og på det sidstnævnte møde blev der vedtaget en ambitiøs handlingsplan, *eEurope 2002*, der indeholder en række mål for de europæiske institutioner, medlemsstaterne og den private sektor, som skal være nået senest i 2002.

Kommissionen blev pålagt nye opgaver som led i den såkaldte åbne koordineringsmetode, særlig hvad angår overvågning, benchmarking og rapportering om gennemførelsen af *eEurope*-handlingsplanen og dens overordnede mål.

Handlingsplanen for *eEurope 2002* indeholder en række mål, der skal nås for at sikre, at Europa høster udbytte af 'den nye økonomi' i videst muligt omfang og så hurtigt som muligt.

Det centrale formål med overvågningen af *eEurope* bliver at måle fremskridtene, hvad angår adgang til og brug af Internettet i Europa. Dette tiltag vil gøre det muligt for medlemsstaterne at sammenligne deres resultater, og der kan træffes foranstaltninger i de regioner, der ligger under gennemsnittet. Som led i tiltaget vil man udpege god og bedste praksis og dermed også få indsigt i, hvad der er de afgørende kendetegn ved en vellykket politik.

Ud over oplysninger om de konkrete fremskridt mod målene i handlingsplanen vil benchmarking-aktiviteterne under *eEurope* give information om, hvordan det går med en række nøgleindikatorer for den nye økonomis udvikling. Så vidt muligt vil man udnytte eksisterende data fra kilder såsom Eurostat og OECD.

Imidlertid betyder udviklingstempoet og de mange nyskabelser i den nye økonomi, at mange relevante oplysninger endnu ikke kan fås fra de sædvanlige kilder. Dertil kommer, at mange eksisterende data kun findes på nationalt plan eller i et begrænset antal lande, og at den ikke ajourføres jævnligt.

Fokus på støtte til gennemførelsen af eEurope: Overvågning og benchmarking

Promise skal bidrage til at udfylde disse huller ved hjælp af specifikke undersøgelser, baseret på de samme metoder som Eurobarometer-undersøgelsen 'Overvågning af informationsamfundet i Europa'. Omfanget af disse undersøgelser vil blive tilpasset efter de særlige behov i forbindelse med benchmarking-aktiviteterne under *eEurope*.

Der vil også blive gennemført målrettede statistiske undersøgelser om bestemte aspekter eller grupper samt dybtgående undersøgelser om kvalitative spørgsmål (bedste praksis) inden for de områder, som handlingsplanen for *eEurope 2002* dækker.

⁵ Det Europæiske Råd i Helsingfors, 10.-11. december 1999; formandskabets konklusioner.

⁶ Det Europæiske Råd i Lissabon, 23.-24. marts 2000, formandskabets konklusioner.

⁷ Det Europæiske Råd i Santa Maria da Feira, 19.-20. juni 2000, formandskabets konklusioner.

Hvad angår de mål, som er opstillet i artikel 1 i Rådets beslutning af 1998, vil Kommissionen koncentrere sin indsats om tiltag rettet mod at "*optimere de sociale og økonomiske fordele ved informationssamfundet i Europa*".

Under hensyntagen til denne overordnede målsætning vil de specifikke mål for støtten til gennemførelse af eEurope være:

- at muliggøre overvågning og benchmarking af et informationssamfund i udvikling, herunder navnlig gennemførelsen af handlingsplanen for eEurope 2002.
- at udpege og fremme brugen af god praksis inden for de højt prioriterede områder i handlingsplanen for eEurope 2002.

For at nå disse mål vil Kommissionen i gennemførelsen af Promise-programmet især lægge vægt på de forskellige typer foranstaltninger, der er nævnt i artikel 2 i Rådets beslutning af 1998, herunder:

- "overvågning af folks bevidsthed omkring og fortrolighed med informationssamfundets tjenester og applikationer, navnlig gennem udarbejdelsen af regelmæssige undersøgelser og indarbejdelse af nationale undersøgelser i det europæiske helhedsbillede" (artikel 2, litra a), fjerde led).
- "på grundlag af de programmer og den praksis, som man har fundet frem til som de bedste, ydes der bidrag til, at vellykkede eksempler på informationssamfundspolitikker, -projekter og -tjenester finder udbredelse over hele Europa" (artikel 2, litra b), fjerde led).
- "fremme af udveksling af ekspertise og erfaringer mellem igangværende undersøgelser og aktiviteter på europæisk og nationalt plan" (artikel 2, litra b), femte led).

Andre aktiviteter

Promise skal videreføre de informationstjenester og -redskaber, der hidtil er udviklet med succes, og navnlig videreudvikle ISPO-webstedet og integrere det i en netportal for informationssamfundet under banneret eEurope. I den forbindelse skal der blandt andet indbygges større interaktivitet.

Forum for Informationssamfundet blev oprettet på grundlag af 1994-handlingsplanen "Europa på vej mod informationssamfundet". Dette forum har produceret adskillige rapporter med vigtige anbefalinger, særlig om de samfundsmæssige aspekter af informationssamfundets udfordringer. Forummet har høstet anerkendelse af evalueringspanelet for sine resultater, og panelet mener det har et stort potentiale.

Rationaliseret forvaltning

Ansvar for forvaltningen af Promise-programmet har siden pilotundersøgelserne og forberedelsesfasen i 1996/97 ligget hos Aktivitetscentret for Informationssamfundet (ISAC).

På baggrund af resultaterne af de uafhængige eksperters midtvejsevaluering og resultaterne af en strategisk revurdering af ressourcefordelingen har Kommissionen indstillet nogle af de støtteaktiviteter, der var i gang under Promise, og som blev forvaltet af ISAC. De omlagte Promise-aktiviteter har været genstand for en omfattende rationalisering af forvaltningsstrukturene i generaldirektoratet for Informationssamfundet.

Aktiviteterne vedrørende overvågning af informationssamfundet vil blive integreret i den overordnede forvaltning af eEurope. De forskellige websteder vil blive konsolideret i en ny informationssamfundsrelateret tematisk webportal under banneret eEurope, og ansvaret for administrationen heraf vil blive samlet ét sted.

Generelt er de menneskelige ressourcer til forvaltning af Promise-aktiviteterne blevet reduceret betydeligt i overensstemmelse med resultaterne af Kommissionens strategiske revurdering af fordelingen af menneskelige ressourcer.

Rationaliseringen og omstruktureringen af forvaltningen af Promise-programmet er en overordnet foranstaltning, der besvarer en række af panelets konklusioner og anbefalinger, hvad angår forvaltningsstrukturer.

Budgetmidler

Artikel 4, stk. 2, i Rådets beslutning fastsætter et finansielt referencegrundlag for hele programperioden (1998-2002) på 25 mio. euro. Budgettet for 2002 er på 5. mio. euro.

Hvad angår de tre mål i programbeslutningen, vil budgetmidlerne blive koncentreret om mål 2, optimering af de sociale og økonomiske fordele ved informationssamfundet i Europa. Nogle af foranstaltningerne vil dog tjene både dette formål og bevidstgørelsesformålet. Disse foranstaltninger vil blive bogført forholdsmæssigt under begge kategorier.

Det tredje mål - fremme af Europas rolle og synlighed inden for informationssamfundets globale dimension - vil blive behandlet indirekte. Der er ikke planlagt specifikke foranstaltninger i denne kategori.

Ifølge Rådets beslutning om Promise-programmet må kategorierne bevidstgørelsesforanstaltninger og fremme af Europas synlighed højst udgøre en vis andel af programmet, mens aktiviteter til opfyldelse af målet 'optimering af de sociale og økonomiske fordele' skal udgøre et fastsat minimum. Disse fordelingskriterier vil kunne opfyldes ved som planlagt at lægge vægten på det sidstnævnte mål.